

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

БЪЛГАРИЯ
ДОБРИЧ
ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА
ПАЛАТА

АКТУАЛНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЪЛГАРСКО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В СФЕРАТА НА ЗАЕТОСТТА

Проект „Съвместни услуги и инициативи за устойчива заетост и трудова мобилност в трансграничния регион на област Добрич и окръг Констанца“ е съфинансиран от Европейския Съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие в рамките на програмата Interreg V-A Румъния-България.

Бюджет на проекта: 711 301,33 евро
Принос на ЕС: 604 606,13 евро от ЕФРР

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗАПЛАЩАНЕ:	2
РАБОТНО ВРЕМЕ И ПОЧИВКИ:	3
ОТПУСКИ; ВИДОВЕ ОТПУСКИ:	3
САМОНАЕМАНЕ:	4
ФОРМИ НА САМОНАЕМАНЕ:.....	4
ДАНЪЦИ И ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ:	5
ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ:.....	6
СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ И СОЦИАЛНИ ПРАВА..	6
ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ:	7
ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ РИСКОВЕ	7
ПРЕНОСИМОСТ НА ПЕНСИОННИ ПРАВА	8
ФОРМИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ .	9
ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ.....	10

БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО в сферата на заетостта:

Основните нормативни актове са: Кодекс на труда(КТ), Кодекс за социалното осигуряване (КСО), Закон за трудовата миграция и трудовата мобилност, Закон за здравословни и безопасни условия на труд, Закон за здравното осигуряване, Закон за насърчаване на заетостта, Закон за инспектиране на труда и др. Подзаконовите нормативни актове уреждащи тази материя са правилници, наредби, инструкции и други. Те се издават въз основа на горепосочените кодекси и закони, допълват и конкретизират урежданата с тях материя. Повече информация на сайта на Министерството на труда и социалната политика, раздел „Документи” - www.mlsp.government.bg Подробен обзор на трудовото законодателство и най-важното от трудовите правоотношения в България и Румъния може да се намери на сайта на Eures.bg: <http://eures.bg/conditions.asp?id=56> .

Основните институции в България, отговарящи за въпроси, свързани със заетостта са :

Министерство на труда и социалната политика- www.mlsp.government.bg;

Агенция по заетостта- www.az.government.bg;

Дирекции „Бюро по труда”- www.az.government.bg/contacts/ofces/ ;

Бюрата по труда в област Добрич са : Дирекция „Бюро по труда”- гр.Добрич, ул.България № 16, тел.058/602631, dbt313@mbox.contact.bg ; Дирекция „Бюро по труда”- филиал Добричка - гр.Добрич, ул.Вардар № 45, тел.0882825035, filialdobrichka@mbox.contact.bg; Дирекция „Бюро по труда”- филиал Балчик, ул.Яворов № 19А, тел. 0882824987, [filial balchik@mbox.contact.bg](mailto:filialbalchik@mbox.contact.bg) ; Дирекция „Бюро по труда”- филиал Крушари, ул.Девети септември № 5, тел.0882824982, [filial krushari@mbox.contact.bg](mailto:filialkrushari@mbox.contact.bg) Дирекция „Бюро по труда”- Каварна , ул. Дончо Стойчевски № 10, тел.0570/82138, dbt307@mbox.contact.bg; Дирекция „Бюро по труда”- Каварна - филиал Шабла , ул.Волга № 2А, тел.0882825224, [fil shabla@mbox.contact.bg](mailto:filshabla@mbox.contact.bg) и Дирекция „Бюро по труда”- Тервел , тел.0879878542, dbt312@mbox.contact.bg.

Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда”- www.gli.government.bg;

Национална агенция по приходите - www.nap.bg;

Национален осигурителен институт- www.noi.bg;

Агенция по вписванията - www.registryagency.bg;

Националната занаятчийска камара - <https://sites.google.com/site/nzkamara> и др.

ЗАПЛАЩАНЕ:

В България има установена минимална месечна заплата и минимална почасова ставка, която се определя от Министерския съвет. За 2018год. тези стойности са съответно 510.00 лв. и 3.07 лева при нормална продължителност на работното време - 8 часа и при 5-дневна работна седмица. Определени са и минималните осигурителни доходи за всички основни икономически дейности

и групи професии. Данните за 2018 година могат да бъдат намерени на сайта на Националния осигурителен институт- www.noi.bg. Трудовото възнаграждение се заплаща месечно или седмично. При полагане на нощен труд се заплаща увеличение на трудовото възнаграждение, което се договаря от страните по трудовото правоотношение, но не може да бъде по-малко от размерите, определени от Министерския съвет на Република България. При полагане на извънреден труд също се заплаща увеличение, уговорено между работника/служителя и работодателя, но не по-малко от 50% за извънреден труд през работните дни, 75% за работа през почивните дни и 100% за работа през дните на официалните празници в Република България. Официалните празници са изчерпателно посочени в чл.154 от КТ. Продължителността на извънредния труд през една календарна година не може да надвишава 150 часа. Социалните осигуровки и данъкът върху дохода се удържат месечно от трудовото възнаграждение и се внасят от работодателя в Националната агенция по приходите (НАП). Лицата, упражняващи свободна професия, внасят сами дължимите социални осигуровки и данъци.

РАБОТНО ВРЕМЕ И ПОЧИВКИ:

Работната седмица е петдневна с нормална продължителност на седмичното работно време е до 40 часа през деня и до 35 часа през нощта. Нормалната продължителност на работното време през деня е до 8 часа, а през нощта до 7 часа. Като нощен се определя трудът, който се полага от 22.00 ч. до 06.00 ч., а за лицата, ненавършили 16 години - от 20.00ч. до 06.00ч. По производствени причини работодателят може с писмена заповед да удължава работното време, като продължителността на този работен ден не може да надвишава 10 часа, а периода не може да е повече от 20 работни дни последователно.

С Кодексът на труда(чл.136а-142) се предвижда при определени условия да се допуска удължаване на работното време, намаляването му, непълно работно време, работа на смени, както и за определени длъжности ненормиран работен ден.

Начинът на отчитане на работното време се урежда в правилника за вътрешния трудов ред на предприятието.

В рамките на работното си време работникът има право на една или няколко почивки, като почивката за хранене не може да бъде по-малко от 30 минути. Между дневната почивка не може да бъде по-малко от 12 часа. При петдневна работна седмица работникът или служителят има право на седмична почивка в размер на два последователни дни, от които единият е по начало в неделя. В тези случаи на работника или служителя се осигурява най-малко 48 часа непрекъснатата седмична почивка. При сумирано изчисляване на работното време непрекъснатата седмична почивка е не по-малко от 36 часа.

Повече информация за работното време и почивките може да се намери в глава седма на Кодекса на труда, публикуван и на сайта на Министерството на труда и социалната политика, раздел „Закони”- www.mlsp.government.bg .

ОТПУСКИ; ВИДОВЕ ОТПУСКИ:

Всеки трудещ придобил 8 месеца трудов стаж има право на платен годишен отпуск, който е не по-малък от 20 работни дни. Някои категории работници и

служители в зависимост от особения характер на работата имат право на удължен платен годишен отпуск. Министерският съвет определя минималния размер на този отпуск, както и категориите работници и служители, за които се отнася. Ако трудовият договор бъде прекратен преди работникът да натрупа 8 месеца стаж, той има право да получи обезщетение за полагащите се и неизползвани дни отпуск. Платеният годишен отпуск се ползва след писмено разрешение на работодателя. Работникът/служителят има право и на неплатен отпуск, независимо от това, дали е ползвал или не платения си годишен отпуск, и независимо от продължителността на трудовия си стаж. Същите имат право на отпуск при временна нетрудоспособност поради общо заболяване или професионална болест, трудова злополука, както и за санаторно-курортно лечение, при необходим медицински преглед или изследване, карантина, гледане на болен член от семейството. Тези видове отпуск се разрешават от здравните органи. За времето на отпуск поради временна неработоспособност на работника/служителя се изплаща парично обезщетение, по правилата на Кодекс за социално осигуряване и подзаконовите нормативни документи. Работничката/служителката има право на отпуск поради бременност, раждане и осиновяване в размер на 410 дни за всяко дете, от които 45 дни задължително се ползват преди раждането. След ползването на този отпуск, майката има право на допълнителен отпуск за отглеждане на първо, второ и трето дете до навършване на 2-годишната му възраст и 6 месеца за всяко следващо дете.

Има и други видове отпуск като тези за изпълнение на граждански, обществени и други задължения; за обучение; за синдикални дейци; активна служба в доброволния резерв и др.

Повече информация за видовете отпуски и ползването им може да се намери в глава осма на Кодекса на труда.

САМОНАЕМАНЕ:

За да се регистрира търговец (физическо или юридическо лице) в България е необходимо да бъдат изпълнени изискванията на действащия Търговски закон. Понастоящем регистрацията се извършва в Агенция по вписванията - Търговски регистър : www.registryagency.bg.

ФОРМИ НА САМОНАЕМАНЕ:

1) „Упражняване на занаят“ е производството на изделия или предоставянето на услуги, осъществявани от физическо лице, вписано в регистъра на занаятчиите, което не е регистрирано като едноличен търговец. Регистърът се води от 25 регионални занаятчийски камари - за повече информация: Национална занаятчийска камара ;

2) "Лица, упражняващи свободна професия" са: експерт-счетоводителите; консултантите; одиторите; адвокатите; нотариусите; частните съдебни изпълнители; съдебните заседатели; експертите към съда и прокуратурата; лицензираните оценители; представителите по индустриална собственост; медицинските специалисти; преводачите; архитектите; инженерите; техническите ръководители; дейците на културата, образованието, изкуството

и науката; застрахователните агенти; други физически лица, за които са налице едновременно следните условия:

а) осъществяват за своя сметка професионална дейност;

б) не са регистрирани като еднолични търговци;

в) са самоосигуряващи се лица по смисъла на Кодекса за социално осигуряване.

Упражняващите свободни професии се регистрират в Националната агенция по приходите (НАП): www.nap.bg. От упражняващите свободни професии една част (архитекти и инженери в инвестиционното проектиране, адвокати и т.н.), следва да се регистрират също и в съответната камара/адвокатска колегия, за да получат пълна правоспособност.

Особена категория са земеделските производители и тютюнопроизводители. Те подлежат на регистрация в съответната Общинска служба по земеделие към съответната областна дирекция "Земеделие".

Повече информация може да се намери на интернет страниците на Държавен фонд „Земеделие” www.dfz.bg/bg и областните дирекции "Земеделие".

ДАНЪЦИ И ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ:

Условията и правилата за плащането на данъци от физически лица и облагането на положения труд са установени със Закона за данъците върху доходите на физическите лица. Въпросите, свързани с данъчното облагане, са от компетентността на Националната агенция по приходите - www.nap.bg

Обект на облагане по този закон са доходите на местните и чуждестранните физически лица. Местните физически лица са данъчно задължени за доходи, придобити от източници в България и в чужбина, а чуждестранните физически лица са данъчно задължени за доходи, придобити от източници в Република България. Доходите от труд, полаган на територията на България или от услуга, предоставяна в България, се таксуват като придобити от източник в България.

От 2008 г. физическите лица в република България се облагат с т.нар. плосък данък от 10 % като в определени случаи се ползват данъчни облекчения. Данъчните облекчения се ползват и доказват с подаване на годишна данъчна декларация.

Доходите от стопанска дейност на едноличните търговци (ЕТ), се облагат с годишна ставка от 15% ,а данъчната ставка на корпоративният данък на търговците - ЮЛ е 10%. Лицата, извършващи стопанска дейност като търговци по смисъла на ТЗ декларират с годишната данъчна декларация дължимите и внесените данъци по реда на ЗКПО.

Данъкът общ доход /доход от полагане на труд/ се удържа от месечната работна заплата и се внася от работодателя. Наетите на трудово правоотношение лица не е необходимо да подават в НАП никакви документи. Ако лицата имат доходи от други източници, освен тези по трудово правоотношение, те подават в Националната агенция по приходите годишна данъчна декларация.

ТРУДОВО ПРАВООТНОШЕНИЕ:

Трудовото правоотношение между работодателя и работника възниква въз основа на сключен помежду им писмен трудов договор. Същият се сключва преди постъпване на работа и съдържа данни за : мястото на работа ; наименованието на длъжността и характера на работата; датата на сключването му и началото на неговото изпълнение; времетраенето на трудовия договор; размера на основния и удължения платен годишен отпуск и на допълнителните платени годишни отпуски; основното и допълнителните трудови възнаграждения с постоянен характер, както и периодичността на тяхното изплащане; продължителността на работния ден или седмица; еднакъв срок за предизвестие и за двете страни при прекратяване на трудовия договор, както могат да се уговарят и други условия непротиворечащи на повелителни разпоредби на закона или са по- благоприятни от установените с колективния трудов договор.

В тридневен срок от сключването на трудовия договор работодателят е длъжен да изпрати уведомление до териториалната дирекция на НАП и да представи на работника или служителя екземпляр, подписан и от двете страни, както и копие от завереното уведомление до териториалното поделение на НАП.

Трудовите договори могат да бъдат сключвани: за неопределено време или за определен срок /срочен трудов договор/ може да е повече от 6 месеца.

Видовете срочни трудови договори са изчерпателно посочени в чл.68 от КТ.

Заетостта може да бъде прекратена от работодателя или работника с или без предизвестие. Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дни, а на срочен трудов договор - 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора. Нов вид договор за заетост е регламентиран през 2015 г. - за краткосрочна сезонна селскостопанска работа. Тези договори имат продължителност от 1 ден и трябва да бъдат сертифицирани от Главна инспекция по труда. Повече информация за трудово-правните отношения може да се намери в Кодекса на труда, публикуван на сайта на Министерството на труда и социалната политика, раздел „Документи” - www.mlsp.government.bg.

СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ И СОЦИАЛНИ ПРАВА

Държавното обществено осигуряване (ДОО) в България се регулира от Националния осигурителен институт (НОИ). Предоставят се помощи, обезщетения и пенсии за всички социално осигурителни рискове, по правилата на Кодекса за социално осигуряване (КСО) и подзаконовите нормативни документи.

За да имат право на тези социални придобивки, работниците и работодателите внасят по съответна схема суми в четирите основни социално - осигурителни фонда: Пенсии; Болест и майчинство; Трудова злополука и професионална болест; Безработица

Работниците и служителите, наети на работа за повече от пет работни дни или 40 часа през един календарен месец, са задължително осигурени за всички осигурителни случаи. Работещите до 40 часа през календарния месец, се осигуряват задължително само за инвалидност, старост и смърт, трудова злополука и професионална болест.

Задължително се осигуряват за инвалидност, старост и смърт: самоосигуряващите се, занаятчиите, едноличните търговци, собствениците

/съдружниците в търговски дружества, докторантите, земеделските производители и работещите по граждански договор.

Размерът на осигурителните вноски и съотношението, в което те се разпределят между работника и работодателя се определят в КСО и бюджета на Държавното обществено осигуряване, който се приема от Народното събрание за всяка календарна година.

<http://www.nssi.bg/legislationbg/codes/100-ks0>

Осигурителните вноски се удържат като процент от brutните трудови възнаграждения на лицето за съответния месец и се внасят от работодателя. Разпределението на осигурителните вноски във фондовете на ДОО зависи от категорията труд и от два хронологични периода - преди 01.01.1960 и след 31.12.1959 г. Осигурителните вноски се разделят между работодателя и работника в съотношение 60:40 и размерът им се определя всяка година с бюджета на ДОО.

Минималния месечен размер на осигурителния доход през календарната 2018 година по основни икономически дейности и квалификационни групи професии може да се намери на

<http://www.nap.bg/page?sld203fsL=32&id=473&textMode=0>

Самоосигуряващите се внасят дължимите вноски за своя сметка.

ВИДОВЕ СОЦИАЛНИ ОСИГУРОВКИ:

В България системата за социално осигуряване включва:

- обществено осигуряване, което се гарантира от Кодекса за социално осигуряване и предвижда осигуряването на всички осигурени лица;
- допълнително социално осигуряване, компенсиращо евентуални загуби на доходи или издръжка
- краткосрочно обществено осигуряване, осъществяващо се главно чрез превеждането на финансови компенсации (напр. болничните листове от НОИ, вместо възнаграждение от работодателите при ползването отпуск поради заболяване)
- дългосрочно обществено осигуряване, осигуряващо се чрез изплащането на пенсионни възнаграждения.
- здравно осигуряване, осигуряващо се от Закона за здравното осигуряване, по който се изплащат разходите за лечение.

В България задължително обществено осигуряване функционира единствено по силата на закон и с помощта на монополните структури - Национален осигурителен институт и Национална здравноосигурителна каса.

ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ РИСКОВЕ

Държавното обществено осигуряване осигурява покритието на следните видове осигурителни рискове: общо заболяване; трудови инциденти; професионални заболявания; майчинство; безработица; напреднала възраст; смърт.

ОБЕЗЩЕТИЯ: Лица, които имат право на парични обезщетения при временна неработоспособност са лицата, които упражняват трудова дейност и са осигурени за общо заболяване и майчинство, за трудова злополука и професионална болест, с вноски за фонд "Общо заболяване и майчинство", и

за фонд “Трудова злополука и професионална болест” на държавното обществено осигуряване. Осигурените лица имат право на парично обезщетение вместо трудово възнаграждение за времето на отпуск, поради временна неработоспособност и при трудоустрояване при продължително заболяване, ако имат най-малко 6 ме-сеца осигурителен стаж като лице, осигурено за общо заболяване и майчинство. Осигурените лица за трудова злополука и професионална болест, както и при трудоустрояване, имат право на парично обезщетение при настъпване на събитието, независимо от продължителността на осигурителния им стаж.

Паричните обезщетения за временна неработоспособност и трудоустрояване се изчисляват и изплащат от Националния осигурителен институт.

Отпускането и изплащането на краткосрочните обезщетения и помощите от държавното обществено осигуряване са уредени нормативно в глава четвърта на Кодекса за социално осигуряване, както и в подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Документите за определяне правото и размера на краткосрочните парични обезщетения и помощите от държавното обществено осигуряване се подават в компетентното териториално поделение на Националния осигурителен институт.

Актуална информация за обезщетенията може да откриете на: <http://www.nssi.bg/benefits>; <http://www.nssi.bg/benefits/benefits/100-nerabotosposobnost/1861-povn13>; <http://www.nssi.bg/benefits/benefits/100-nerabotosposobnost/818-potu>; <http://www.nssi.bg/benefits/benefits/100-nerabotosposobnost/1860-ma13>; <http://www.nssi.bg/benefits/benefits/100-nerabotosposobnost/942-doo>.

ПРЕНОСИМОСТ НА ПЕНСИОННИ ПРАВА

От 1 май 2010 г. са в сила нови европейски регламенти за координация на системите за социална сигурност (ЕО) № 883/2004 и (ЕО) № 987/2009. Материалният обхват на Регламент № 883/2004 включва обезщетения за болест, майчинство/бащинство, инвалидност, старост, смърт, трудова злополука, професионална болест, безработица, пред пенсионни обезщетения и семейни обезщетения.

Обменът на информация между компетентните институции в съответните държави относно реализирането на осигурителните права на лицата се извършва по електронен път чрез използването на структурирани електронни документи (СЕД) . При разглеждане на административни преписки с трансграничен елемент институциите за социална сигурност обменят информация с институциите на други държави членки. Когато информацията се обменя пряко между институции се използват Структурирани електронни документи (СЕД). Когато необходимата информация се издава от институция на конкретното заинтересовано лице, се използват преносими документи (ПД) във вид на формуляри на хартиен носител (като за в бъдеще се предвижда той да бъде заменен от електронен). За да ползва своите права по Регламентите за социална сигурност - № 883/04 г. и № 987/09 г., лицето следва да представи въпросните формуляри пред институцията на чуждата държава членка.

Преносимият документ, който издава НОИ, е Р1-обобщение на право на пенсия. Кандидатства се пред пенсионните органи в страната, в която лицето живее или в която е работило последно.

В България за да придобият право на пенсия за осигурителен стаж и възраст след 31.12.2016 г., осигурените лица трябва да имат навършена минимална пенсионна възраст и определен стаж. Изискуемият осигурителен стаж за пенсиониране за работещите при условията на трета категория труд нараства с по два месеца годишно за жените и мъжете до достигане през 2027 година на 37 години за жените и 40 години за мъжете. Изискуемата възраст се увеличава плавно, като нараства с по два месеца годишно до достигане на 67 години за жените и мъжете през 2023 г.

ФОРМИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Основните закони, уреждащи материята за образованието и професионалната квалификация са: Закон за професионалното образование и обучение, Закон за признаване на професионални квалификации, Закон за насърчаване на заетостта, Закона предучилищното и училищното образование, Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в България: Професионална квалификация се придобива чрез начално професионално обучение; продължаващо професионално обучение; обучение чрез работа (дуална система на обучение). Право за осъществяване на професионално обучение имат професионалните гимназии, професионални колежи, училища по изкуствата, центрове за професионално обучение и др. посочени в ЗПОО Центровете за професионално обучение следва да са получили лицензии за осъществяване на професионално обучение. Лицензиите се издават от Национална агенция за професионално образование и обучение (НАПОО). Повече информация във връзка с правомощията на агенцията може да откриете на <https://www.ndvet.government.bg>.

Професионалното образование в област Добрич се осъществява в 9 професионални гимназии и едно спортно училище;

В гр. Добрич :

Професионална гимназия по техника и строителство „Михаил В.Ломоносов” - <https://pglomonosov.org/>; Професионална гимназия по ветеринарна медицина „Проф. д-р Георги Павлов”- <https://www.pgvm-dobrich.eu/>; Финансово-стопанска гимназия „В. Левски”- <https://fsgdobrich.crg/>; Професионална гимназия по аграрно стопанство- <https://pgas-dobrich.crg/>; Професионална гимназия по туризъм „П.К.Яворов” - <https://pgtdobrich.org/>; Професионална гимназия по транспорт, обслужване и лека промишленост - <https://pgtolp.com/>; Професионална гимназия по земеделие „Т.Рачински” гр.Генерал Тошево - <https://www.pgzedmedrlie.com/bg>; Професионална гимназия по техника и облакло „Дочо Михайлов” гр.Тервел - <https://pgto-tervel.net> и Професионална земеделска гимназия „Кл.Аркл.Тимирязев” гр.Каварна- pzg-kavarna@mdil.bg

Област Добрич -Центрове за професионално обучение

Лицензия	Наименование	Населено	Статус
----------	--------------	----------	--------

No.		МЯСТО	
2017121369	ЦПО към ДЖИ ЕЙ СПИЙД ЕООД	Добрич	активна
200912776	ЦПО към СНЦ Териториална Организация на Научно-техническите съюзи" - Заповед № 781 / 22.07.2009 г. на Председателя на НАПОО	Добрич	активна
200812642	ЦПО към "УЧИЛИЩНО НАСТОЯТЕЛСТВО ПРИ ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО АГРАРНО СТОПАНСТВО - ДОБРИЧ	Добрич	активна
200812615	ЦПО към Професионална земеделска гимназия "Кл. Арк. Тимирязев" гр. Каварна	Каварна	активна
200712557	ЦПО към "АВТОШКОЛА ПАНТЕЛЕЕВ ЕООД гр. Добрич	Добрич	активна
200612393	ЦПО към "Съдружие - ПУЦ" ООД	Добрич	активна
200612360	ЦПО към Просперити ООД	Добрич	активна
200612359	ЦПО към ЕТ Професионален център по туризъм - Слава - Славка Донева	Добрич	активна
200412232	ЦПО към "Учебно-възстановителен комплекс Прогрес" ЕООД	Дуранкулак	активна
200412151	ЦПО към "Международен колеж" ООД	Добрич	активна
200312096	ЦПО към "Нона - център за квалификация и преквалификация" ЕООД	Добрич	активна
200312090	ЦПО към Частно училище по туризъм ООД	Добрич	активна

Висшето образование е подготовка на висококвалифицирани специалисти над средното образование. То се придобива във висши училища, получили акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация. За повече информация: <https://www.neaa.government.bg>. Висшето училище подготвя специалисти, способни да развият и прилагат научни знания в различни области на човешката дейност, както и повишава тяхната квалификация. Във висшите училища се обучават студенти, докторанти и специализанти. Студент е този, който се обучава за придобиване на образователна степен „бакалавър” и „магистър”. Докторант е този, който притежава образователна степен „магистър” и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен „доктор”. Висшите училища могат да провеждат обучение за повишаване на квалификацията, което не е основание за придобиване на образователна степен или специалност. Само във висшите училища и научни организации, получили съответната акредитация, могат да се придобиват образователната и научна степен „доктор” и научната степен „доктор на науките”, за което същите им издават дипломи. Научната степен „доктор на науките” се придобива от лице с образователна и научна степен „доктор”, което отговаря на минималните национални изисквания по чл.26, ал.2 и 3 ЗРАСРБ.

ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ се придобива в следните учебни заведения:

1. Колеж в гр. Добрич към Шуменски университет „Еп.К.Преславски”
 Специалности: Предучилищна педагогика и чужд език, Начална училищна педагогика и чужд език, Информатика и Информационни технологии, Начална училищна педагогика и информационни технологии, Растителна защита.
<http://k-dobrich.shu.bg/>

2. Висше Училище по Мениджмънт

Професионални направления: Хотелски мениджмънт, маркетинг и мениджмънт, бизнесадминистрация, маркетинг и управление на хотелиерството, Програма "Кулинарни изкуства", подготвителна година по Английски език и специалности с преподаване на Английски език.
<https://vum.bg/>

3. Добруджански Технологичен Колеж - Добрич, към Технически университет - Варна <http://www.tu-varna.bg/>

LAB mobile

“Съвместни услуги и инициативи за устойчива заетост и трудова мобилност в трансграничния регион на област Добрич и окръг Констанца”

Акроним: “LAB mobile”

Проект: 16.4.2.026/2017 eMS код: ROBG - 158

Издател на материала: Търговско-промишлена палата Добрич

Дата на издаване на материала: 30.03.2018

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.

